

Haberler

Lizbon'daki AB Uyuşturucu Ajansından

AVRUPA 2020 UYUşTURUCU RAPORU: ÖNEMLİ NOKTALAR

COVID-19 karmaşası ve güçlü bir uyuşturucu pazarı, Avrupa'da sağlık ve güvenliğe yeni tehditler getirmektedir

(22.9.2020, LİZBON — **AMBARGO 11.00 Orta Avrupa /10.00 Lizbon saati**) Tüm uyuşturucu türlerinde yüksek bulunabilirlik, Avrupa'daki uyuşturucu üretimi ve oldukça tesirli olan maddeler, bugün **AB Uyuşturucu Ajansı'nca (EMCDDA) Avrupa 2020 Uyuşturucu Raporu: Eğilimler ve Gelişmeler** ⁽¹⁾ de ele alınan kaygılar arasında yer almaktadır. Ajans, 25 yıllık izleme sürecini işaretleyen son yıllık değerlendirmesinde; 2019 sonundaki uyuşturucu durumunu, 2020'nin başlarındaki **COVID-19** pandemisinin getirdiği son değişiklikleriyle birlikte açıklamaktadır.

Raporda vurgulanan yeni gelişmeler; rekor düzeyde kokain ve büyük miktarlarda eroin ele geçirilmeleri, sentetik uyuşturucu üretiminin artması, yüksek etkili esrar, yeni sentetik opioidler ve yüksek MDMA seviyeleri içeren ekstazi tabletleriyle ilgili endişeleri içermektedir. Yeni **EMCDDA** hızlı etüdlere (Bahar 2020) ⁽²⁾ dikkat çekildiğinde; rapor aynı zamanda Avrupa'nın uyuşturucu servisleri ile yasa uygulama teşkilatları üzerinde uzun vadeli etkileri olabilecek COVID-19 karmaşasındaki uyuşturucu kullanımı ve pazarını da gözden geçirmektedir. Sokağa çıkma kısıtlaması sırasınca geliştirilen yenilikçi uyuşturucu dağıtım modelleri ve bununla birlikte pandeminin hassas topluluklar üzerindeki ekonomik etkisinin, halihazırda bol miktarda uyuşturucu tedarikinin ortaya çıkardığı zorlukları daha da artıracasına dair korkular bulunmaktadır.

Avrupa İçişleri Komiseri Ylva Johansson şunları dile getirmektedir: "Avrupa 2020 Uyuşturucu Raporu, yasadışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığının AB vatandaşlarının sağlık ve güvenliğine yönelik doğurduğu tehlikelerin altını çizmektedir. Organize suç örgütleri tarafından kârlı uyuşturucu pazarlarının işletilmesi ve ele geçirilen rekor seviyede kokain ve yüksek hacimde eroin; tedarik zincirlerini, sevkiyat yollarını ve büyük limanları kendi çıkarları için uyuşturucu kaçakçılığı amacıyla kullanmak isteyen suçlular tarafından sergilenen sürekli bir tehdit olarak vurgulamaktadır. Yasadışı her tür uyuşturucunun artan bulunabilirliği, sağlık risklerini daha da vahimleştirmektedir. AB'nin yeni 2021–25 Uyuşturucu Gündem ve Eylem Planı, ilgili tüm enstrümanların yerel, ulusal, AB ve uluslararası düzeyde konuşlandırılması yoluyla, uyuşturucuyla ilgili güvenlik ve halk sağlığı zorluklarını etkin ve kapsamlı bir şekilde ele almak üzere siyasi ve stratejik bir çerçeve sağlamaktadır."

2020 yılına kadar Avrupa'nın uyuşturucu durumu: Önemli Noktalar

Bu yılki analizde, aşağıdaki "Temel sorunlar", tespit edilmiştir:

Büyük uyuşturucu sevkiyatlarının önü giderek artan bir şekilde kesilmektedir — Deniz yoluyla nakledilen büyük miktarlardaki kokain, kenevir reğinesi ve artan oranda eroinin ele geçirilmesindeki artış, meşru tedarik zincirlerine, sevkiyat yollarına ve büyük limanlara sızan organize suç örgütleri ile ilgili endişeleri arttırmaktadır.

Avrupa'nın uyuşturucu sorununda, Kokainin rolü artmaktadır — Kokain saflığı artmış olup, daha fazla insan ilk kez bu işleyişin içine girmektedir. Kokain ele geçirilme vakaları tüm zamanların en yüksek seviyesinde bulunmaktadır (181 ton, 110.000 adet ele geçirme).

Artan eroin kullanımı potansiyeli ve mevcut zararlar ile ilgili endişeler artmaktadır — AB'de ele geçirilen eroinin hacmi 2017 ile 2018 arasında neredeyse iki katına çıkmış (5,2 tondan 9,7 tona yükselmiş) olup, AB içinde bir miktar eroin üretimi yapıldığına dair sürekli raporlar da mevcuttur. Bu ise, işbu uyuşturucuya karşı artan tüketici ilgisini tespit etmek için daha fazla ihtiyat gerektiğini göstermektedir. Opioid ikame tedavisine erişim, bazı ülkelerde sınırlı kalmaktadır.

Yüksek etkili esrar ve yeni ürünlerin halk sağlığı üzerindeki etkisini anlama — Kenevir reçenesi ve bitkisi, bugün ortalama olarak, on yıl öncesine göre, yaklaşık iki kat daha fazla THC içermektedir. Bu durum, yeni esrar türlerinin de ortaya çıktığı bir zamanda (örneğin, konsantre, yenilebilir yiyecekler gibi) piyasanın daha yakından izlenmesini gerektirmektedir.

Avrupa'da artan ve muhtelif uyuşturucu üretimi — Avrupa'da yerel ve küresel pazarlar için varolan uyuşturucular ile yeni uyuşturucuların üretilmesine devam edilmekte olup, daha da çeşitli kimyasalların kullanıldığı çok fazla laboratuvar ve üretim tesisi tespit edilmiştir.

Yüksek etkinlikteki MDMA ürünlerinin sürekli bulunabilirliği, daha fazla kullanıcı farkındalığına olan ihtiyacı vurgulamaktadır — Avrupa'da yenilikçi ve giderek büyüyen ölçekte sentetik uyuşturucu üretimi, tüketiciler için önemli sağlık riskleri oluşturan yüksek içerikli MDMA tabletleri ve yüksek saflıktaki tozların sürekli olarak bulunabilirliğinden açıkça görülmektedir. Bu da, eğlence ortamlarında uyuşturucu kullanımının zararlarını ele alan müdahalelere olan ihtiyacın altını çizmektedir.

Uyuşturucu pazarındaki artan karmaşıklık, düzenleyici zorlukları ve sağlık risklerini ortaya çıkarmaktadır — Daha az yaygın olan ve daha fazla ketamin, GHB ve LSD içeren kontrolsüz maddelerin ele geçirilmesi, bazı ülkelerde büyüyen bir sorun olarak görülmekte olup, nitroz oksit (gülme gazı) ve benzodiazepinlerin kullanımına ilişkin endişeler de bulunmaktadır.

Hepatit C tedavisinin yaygınlaştırılmasını desteklemek amacıyla yeni araçlara ve yenilikçi stratejilere duyulan ihtiyaç — Hepatit C'yi önleme, test etme ve tedavisi için uyuşturucu enjekte eden kişilere erişimin artırılması, bu gruptaki kişilerde enfeksiyonu ortadan kaldırmak için kritik öneme sahiptir. Kronik olarak enfekte olanların belirlenmesi amacıyla daha iyi teşhis ve izleme tekniklerinin tanıtılması, tedaviyi hedeflemek için önemlidir.

Aşırı dozda uyuşturucu, yaşlanan nüfusla giderek daha fazla ilişkilendirilmektedir — -50 yaş ve üstü grupta aşırı doz oranı 2012 ile 2018 arasında %75 artmış olup, 2018'de AB'de tahmini 8300 aşırı doz ölümü meydana gelmiştir. Opioid aşırı doz ölümleri, zamanında nalokson uygulamasıyla önlenilmektedir.

Yeni psikoaktif maddeler (NPS), daha kalıcı bir sorun haline gelmiştir — Son üç yılda, NPS Avrupa'da ilk kez (haftada yaklaşık bir kez oranında olmak üzere) saptanmış olup, 2019 yılında 53 madde tespit edilmiştir.

Yeni özgün sentetik opioidlerin ortaya çıkması, devam eden pazar uyumluluğunun endişe verici bir örneğidir — 2019'da yeni halk sağlığı endişelerini dile getiren, bazıları çeşitli ve yeni gruplardan gelen, sekiz adet kontrolsüz yeni sentetik opioid ilk kez tespit edilmiştir.

COVID-19 karmaşası: zorluklar

EMCDDA hızlı etüdülerindeki bulguların sunumundan; raporda, sokağa çıkma kısıtlaması döneminde kaç adet uyuşturucu servisinin kapatılmaya zorlandığı veya arzlarının kısıtlandığı, ancak tedaviye ve diğer desteğe hızlı erişimin sağlanması amacıyla uyum sağladıkları ve yenilik yaratmayı (örneğin teletıp yolu gibi) başardıklarını açıklamaktadır. Krizin uyuşturucu kullanma alışkanlıkları üzerindeki ilk etkisi; sosyal ortamlarda yaygın olarak kullanılan maddelere (örneğin MDMA, kokaine) olan ilginin azaldığına dair işaretler ile, ancak bazı gruplarda ise diğer maddelerin (örneğin esrar, yeni benzodiazepinler gibi) belirgin bir şekilde arttığına dair işaretler ile karmaşık bir durumdaydı. Başlangıçta, yerel uyuşturucu pazarlarındaki madde arzı kesintiye uğramış, bundan dolayı kıtlık ve daha yüksek fiyatlar oluşmuştur. Ancak sosyal mesafe önlemleri gevşedikçe bu durum gerisin geriye dönebilir.

Rapor ayrıca, organize suç örgütlerinin, özellikle perakende düzeyinde, kendi *icra tarzlarını* nasıl hızlı bir şekilde adapte ettiklerini ortaya koymaktadır. Sokak satışlarının hareket kısıtlamalarından etkilenmesiyle, tüketici ve dağıtıcılar çevrimiçi darknet pazarları, sosyal medya platformları ve paket ve eve teslimat hizmetlerinin kullanımına yönelmiştir. Uyuşturucu pazarının izlenmesi, toptan satış düzeyinde, hava yolu yolcu taşımacılığı ile kaçakçılığın azaldığını, ancak deniz yoluyla yapılan kaçakçılığın pandemi öncesi seviyelerde devam ettiğini göstermiştir. Avrupa'da sentetik uyuşturucu üretimi ve kenevir ekimi de ciddi şekilde etkilenmiş görünmemekte idi.

EMCDDA Direktörü Alexis Goosdeel şunları dile getirmektedir: "COVID-19 pandemisi; uyuşturucu kullanımı, perakende tedariki ve servisleri üzerinde anında ve yıkıcı bir etki yaratmış olup, uyuşturucu kullanan kişilerin özel ihtiyaçlarını öne çıkarmıştır. Pandeminin uzun vadeli etkisi değerlendirilmeye devam ederken; kısa vadede, uyuşturucu pazarında dijital teknolojilerin kullanımına daha fazla ilginin olduğunu, bunun yanı sıra e- ve m- sağlık çözümleri vasıtasıyla uyuşturucu tedavisinde yenilikçilik gibi değişiklikleri halihazırda fark etmekteyiz. Bununla birlikte, krizin ekonomik yansımaları etkisini gösterdikçe, toplumumuzdaki bazı kişilerin uyuşturucu sorunlarına ve uyuşturucu pazarına katılımına karşı daha hassas hale gelebileceği, ve halihazırda yaygınlaşan hizmetlerimiz üzerinde daha büyük bir baskı oluşturabileceğinden endişe duymalıyız. Bu nedenle, hızlı gelişen bu durumdan ortaya çıkabilecek yeni tehditleri tespit etmek ve bunların üzerine gitmek için hızlı hareket etmemiz çok önemlidir."

EMCDDA Yönetim Kurulu Başkanı Laura d'Arrigo konuyu şöyle sonlandırmaktadır: "Bu yılki Avrupa Uyuşturucu Raporunu yayınlarken ve EMCDDA'nın 25 yıllık izleme sürecini kutlarken, COVID-19'un etkileriyle daha da vahimleşen zorlu bir uyuşturucu sorunuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Uyuşturucu olgusuna Avrupa'nın dengeli yaklaşımı, yasadışı uyuşturucular tarafından oluşturulan karmaşık sağlık ve güvenlik tehditlerine karşı yanıt vermenin anahtarıdır. Bugünün raporu bize, Avrupa'daki uyuşturucu durumunun objektif bir değerlendirmesinin, etkili yanıtların bulunması ve ileriye dönük yolun belirlenmesi için her zamankinden daha fazla önemli olduğunu hatırlatmaktadır".

(¹) Avrupa Uyuşturucu Raporu (İngilizce) ve "Temel sorunlar" özeti (24 dilde) www.emcdda.europa.eu/edr2020 adresinde mevcuttur. Raporun temelini oluşturan veriler 2020 İstatistik Bülteninde mevcuttur. www.emcdda.europa.eu/data/stats2020. Referans dönemi, 2019 yılı sonuna kadar olan uyuşturucu durumudur.

(²) Daha fazla bilgi için bkz. www.emcdda.europa.eu/topics/covid-19 ve www.emcdda.europa.eu/publications/ad-hoc/covid-19-resources